

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τεκ. γραφείο
ΚΕΜΠΑΘ
Αριθμός Άδειας:
3712

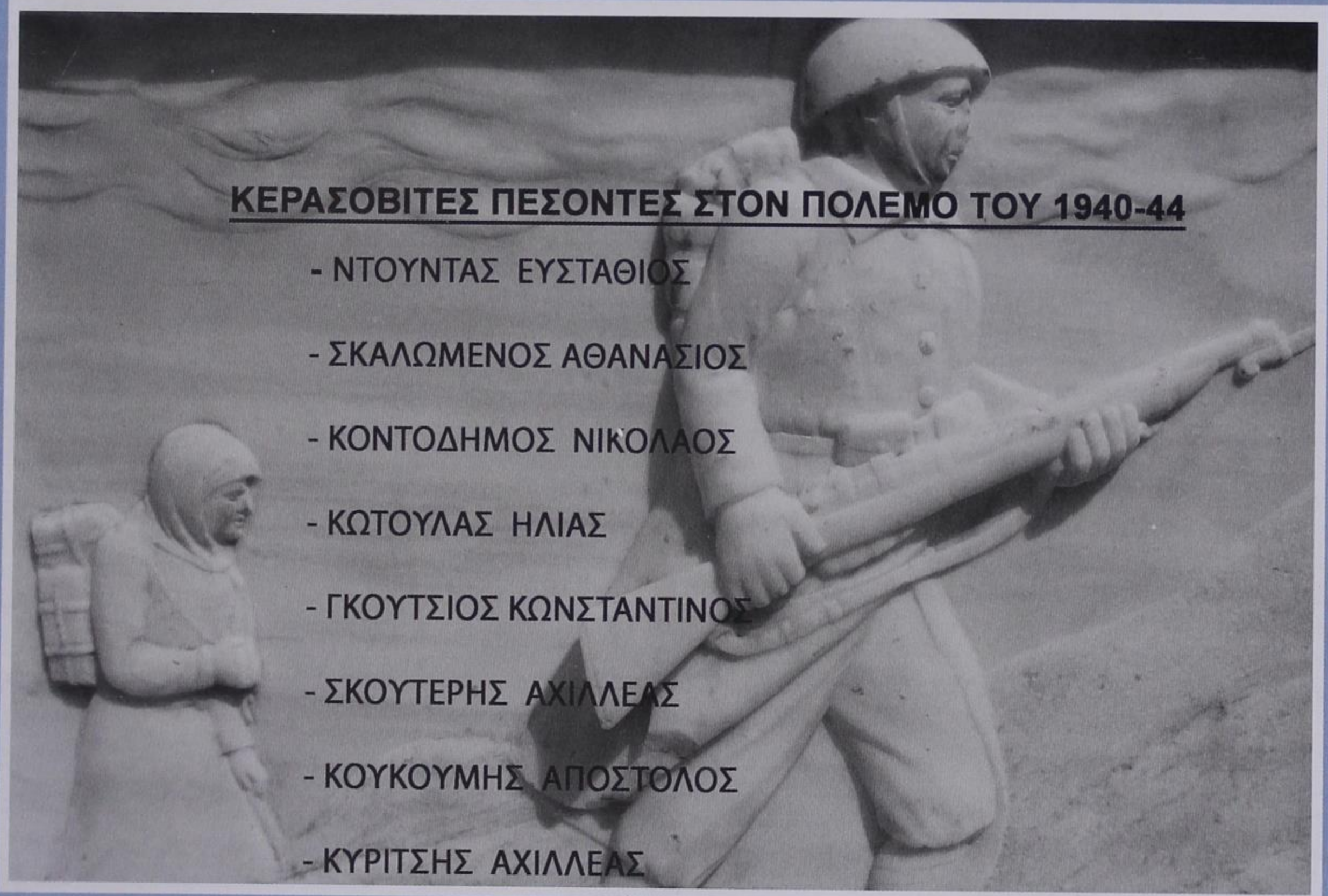
ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 3655 ΚΕΜΠΑΘ
ΚΩΔΙΚΟΣ 3586

ΚΕΡΑΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5, 113 62 ΑΘΗΝΑ ● ΤΗΛ. - FAX: 210 - 88.27.296,
www.kerasovo.gr - e-mail: tziuma@otenet.gr

ΤΕΥΧΟΣ 108 ● ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΕΣ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ 1940-44

- ΝΤΟΥΝΤΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ
- ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
- ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
- ΚΩΤΟΥΛΑΣ ΗΛΙΑΣ
- ΓΚΟΥΤΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
- ΣΚΟΥΤΕΡΗΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ
- ΚΟΥΚΟΥΜΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
- ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ

**Τιμή στους ήρωες πεσόντες Κερασοβίτες.
Αιωνία τους η μνήμη! .....Σελ. 6**

**Τα Διοικητικά Συμβούλια των Αδελφοτήτων Κερασοβιτών Αθήνας,
Κιάτου και Ιωαννίνων σας εύχονται ολόψυχα Καλή Χρονιά!**

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΘΗΝΩΝ

Η Αδελφότητα Κερασοβιτών Αθήνας κόβει την πίτα της το **Σάββατο 14 Φεβρουαρίου 2009** στο κέντρο "Χρυσό Ελάφι", στο 20ό χλμ. της Λεω-

φόρου Πάρνηθος στις Αχαρνές. Τηλ. κέντρου: 210 2460344.

Τιμή πρόσκλησης 27 ευρώ. Στην τιμή συμπεριλαμβάνεται: φαγητό, ελεύθερη κατανάλωση αναψυκτικών, μπύρες,

κρασί και η ορχήστρα με το **Νίκο Φιλιππίδη**.

Ώρα έναρξης του προγράμματος 9 μ.μ.

Η λαχειοφόρος αγορά θα έχει πλούσια δώρα.

Το ΔΣ

«ΚΕΡΑΣΟΒΟ»

Ιδιοκτησία: Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας Ιωαννίνων
Εκδότης: **Δημήτρης Τέλλης, Πρόεδρος Αδελφότητας**
Κ. Φλώρη 3-5, 113 62 Αθήνα

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Δημήτρης Τέλλης: 2108642240-6976067198
Αντιπρόεδρος: Μαρίκα Γαλάνη: 210 2921341
Γραμματέας: Βασίλης Πασιάς: 6976639816
Ταμίας: Ελένη Σιάφη: 2109934768-6976003886
Δημόσιες Σχέσεις: Κώστας Χαρισιάδης: 2104652901-6948962944
Έφορος: Θανάσης Σκαλωμένος: 2102616814-6975766625
Μέλος: Αντώνης Γκούτσιος: 2102311255
Συντακτική Επιτροπή Περιοδικού:
Δημήτρης Τέλλης, Κώστας Χαρισιάδης, Βασίλης Πασιάς
Επιτροπή Πολιτιστικών:
Κώστας Χαρισιάδης, Μαρίκα Γαλάνη, Ελένη Σιάφη
Εκπρόσωπος στην Πανηπειρωτική: Κώστας Χαρισιάδης

Θερμή παράκληση σε όσους μας στέλνουν εργασίες για δημοσίευση, τα κείμενα να είναι δακτυλογραφημένα ή με καθαρό γραφικό χαρακτήρα και μόνο από τη μία πλευρά της κόλλας. Γραπτά δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφο-

νται. Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν δημοσιεύονται.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας ή της Σύνταξης.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΕΥΡΩ 20 - ΔΟΛ. ΗΠΑ 25 - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ 30

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κονίτσης
Κ. Φλώρη 3 - 5, 113 62 Αθήνα, τηλ. / fax: 210 88.27.296

Αρ. Λογαριασμού: EΥΡΟΒΑΝΚ: 0026 - 0236 - 33 - 0100353475

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Ηπειρωτικές Εκδόσεις «Πέτρα»
Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα,
τηλ.: 210 - 82.33.830 - Fax: 210 - 82.38.468

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΙΑΤΟΥ

Η Αδελφότητα Κερασοβιτών Κιάτου κόβει την πίτα της στις 25 Ιανουαρίου 2009 στο Συνεδριακό Κέντρο Αφοί Μάλλιου στο 2ο χμ. Κιάτου - Στυμφαλίας. Θα μας διασκεδάσει η ορχήστρα του Νίκου Φιλιππίδη.

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος κόβει την πίτα της στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας την Κυριακή 8 Φεβρουαρίου 2009. Στην εκδήλωση θα συμμετέχει χορευτικό τμήμα του χωριού μας. Ελάτε να τους τιμήσουμε με την παρουσία μας!

Η ιστοσελίδα μας ανανεώθηκε. Πείτε μας τη γνώμη σας.
www.kerasovo.gr

● Το περιοδικό μας αποτελεί τον συνδετικό κρίκο των απανταχού Κερασοβιτών με το όμορφο χωριό μας. Στείλτε τη συνδρομή σας, για να μπορέσει να συνεχίσει την αποστολή του.

ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ 700 ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑ ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ανάβρα, τόπος να ζεις: Διαθέτει από αιολικό πάρκο μέχρι εκχιονιστικά μηχανήματα

Ενα πρότυπο χωριό όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και για την Ευρώπη. Η **Ανάβρα Μαγνησίας**, που κατάφερε μέσα σε 15 χρόνια να σπάσει τον κλοιό της απομόνωσης και να αναστρέψει νοσηρώσεις δεκαετιών που ήθελαν τους κατοίκους να “πορεύονται” με τα λίκια και τους νέους να αναζητούν την τύχη τους στην πόλη.

Σήμερα η Ανάβρα είναι ένας τόπος που μπορεί να σταθεί αυτόνομα ακόμη και αν γύρω του όλα “χτυπήσουν σιωπητήριο”.

Διαθέτει δική του ενέργεια (αιολικό πάρκο και σύντομα υδροηλεκτρικό εργοστάσιο). Έβαλε σε τάξη την κτηνοτροφία με τη δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων, εξασφαλίζοντας παράλληλα τεράστια ποσά από επιχορηγήσεις μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία διατέθηκαν για έργα υποδομής.

Αποτέλεσμα: ο αριθμός των κατοίκων να αυξάνει. Όσο για το εισόδημά τους; Αυτό ξεπερνάει κατά πολύ τις 30 χιλιάδες ετησίως. Σύντομα οι 700 μόνιμοι κάτοικοι θα απολαμβάνουν σχεδόν δωρεάν το πρωτοποριακό σύστημα τηλεθέρμανσης, γλιτώνοντας το υπέρογκο κόστος του πετρελαίου.

Τον Δεκέμβρη που θα αποκλειστούν από τα χιόνια δεν έχουν ανάγκη να φωνάξουν για να έρθουν τα μηχανήματα της Νομαρχίας. Διαθέτουν δικά τους εκχιονιστικά, όπως και δημοτικό πάρκινγκ, για να στεγάζουν τα αυτοκίνητά τους. “Ελάτε σε μας”, λένε σε δασκάλους και γιατρούς. “Έχουμε φτιάξει ακόμα και διαμερίσματα για να μείνετε δωρεάν”.

Η κοινότητα όλα αυτά τα χρόνια με προγραμματισμένες επεμβάσεις έχει καταφέρει να εξελιχτεί η περιοχή σε έναν οικολογικό παράδεισο, με καταφύγιο θηραμάτων κι ένα περιβαλλοντικό πάρκο με απόλυτο σεβασμό στο φυσικό τοπίο.

Πρόκειται για ένα απομακρυσμένο ορεινό χωριό που κατάφερε μετά από συστηματική προσπάθεια, όχι μόνο να σταθεί όρθιο, αλλά να γίνει πρότυπο ανάπτυξης. **Για τη μεγάλη ανατροπή που έρχεται από την Ανάβρα του νομού Μαγνησίας.**

Στις δυτικές πλαγιές της Όθρυος, σε υψόμετρο 1.000 μέτρων και σε απόσταση 40 χιλιομέτρων από την κοντινότερη κωμόπολη (τον Αλμυρό), οι 700 κάτοικοι, όλοι τους κτηνοτρόφοι, απολαμβάνουν εισοδήματα από 30 έως 100 χιλιάδες ευρώ και μια ποιότητα ζωής που μπορεί να συγκριθεί μόνο με την πλούσια Ελβετία.

Εδώ ο κόσμος δεν φεύγει προς τα αστικά κέντρα, αλλά επιστρέφει στο χωριό του.

Με ποσοστό ανεργίας στο μηδέν και με μέσο όρο ηλικίας τα 40 έτη, ο πληθυσμός διπλασιάστηκε μέσα στα τελευταία 15 χρόνια.

Οι υποδομές του υποδειγματικές: Το αιολικό πάρκο, που δίνει έσοδα 100.000 ευρώ ετησίως στην Κοινότητα, τα τρία υπερσύγχρονα κτηνοτροφικά πάρκα που στεγάζουν τον χειμώνα (όταν η Ανάβρα αποκλείεται από τα χιόνια) 25.000 ζώα, το πρότυπο σφαγείο, που θυμίζει χειρουργείο, το δώροφο πάρκινγκ των 60 θέσεων, το γυμναστήριο με τα τελευταίας τεχνολογίας μηχανήματα, τα γήπεδα ποδοσφαίρου και μπάσκετ, το λαογραφικό μουσείο και φυσικά το περιβαλλοντικό-πολιτισμικό πάρκο, έκτασης 240 στρεμμάτων.

Η κοινωνική μέριμνα κατέχει πρωτίστη θέση: νηπιαγωγείο και δημοτικό “του κουτιού”, αγροτικό ιατρείο (πάντοτε στελεχωμένο), δωρεάν στέγαση για τους δασκάλους και τους γιατρούς, “Βοήθεια στο σπίτι”, σχεδιασμός για γηροκομείο, ακόμα και για πισίνα!

Ποιο άραγε είναι το μυστικό της επιτυχίας; Πώς μια μειονεκτική πε-

ριοχή κατάφερε το “θαύμα”;

Η μάχη με τη μιζέρια άρχισε στις αρχές του ‘90, όταν τα ηνία της Κοινότητας πήρε ο **Δημήτρης Τσουκαλάς**, ένας άνθρωπος που άφησε την Αθήνα για να γυρίσει στο χωριό του και να προσφέρει στη γενέτειρά του. Με ένα διάλειμμα 4 χρόνων, είναι από τότε Κοινotάρχης της Ανάβρας.

Η κατάσταση που συνάντησε ήταν απελπιστική. Τα γελάδια, οι χοίροι και τα πρόβατα κυκλοφορούσαν ελεύθερα στο χωριό. Στους χωματόδρομους. Δεν υπήρχε πουθενά ασφαλτος. Τον χειμώνα περπατούσες μέσα στη λάσπη, το καλοκαίρι η σκόνη σε έπνιγε.

“Προτεραιότητά μας ήταν η κατασκευή κτηνοτροφικών πάρκων, για να μπει τέλος στην αναρχία που επικρατούσε. Με φως, νερό και σωστή δόμηση, σταβλίζουν τα ζώα τους τον χειμώνα. Τους υπόλοιπους μήνες βόσκουν ελεύθερα στα βουνά. Αυτός είναι και ο λόγος που το κρέας τους φημίζεται για την ξεχωριστή γεύση του. Η κτηνοτροφία είναι η πηγή των εισοδημάτων στην Ανάβρα”, λέει ο πρόεδρος της Κοινότητας.

“Ίσως εγώ είμαι ο πιο φτωχός του χωριού, αφού η σύνταξη που παίρνω από τη ΔΕΗ, όπου έφυγα με τον βαθμό του επιθεωρητή, κυμαίνεται στα 2.500 ευρώ”.

Βάσεις ανάπτυξης

Η πρόοδος συνεχίστηκε με την κατασκευή του σφαγείου βιολογικής γραμμής, το μοναδικό δημόσιο στην Ελλάδα, με πιστοποίηση από τη ΔΗΩ. Έτσι μπήκε τάξη και δημιουργήθηκε η βάση για την ανάπτυξη της βιοκτηνοτροφίας, με συνέπεια οι παραγωγοί να κερδίζουν σημαντικά ποσά από τις επιδοτή-

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΗΣ ΧΟΡΤΟΝΟΜΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Από τον Αύγουστο το νέο εκλεγμένο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού έφτιαξε τα εξής έργα μέσα στο χωριό:

Καθάρισε ορισμένους δρόμους που είχαν σκεπαστεί από βάτα και ήταν δύσκολα να περάσει άνθρωπος.

Καθάρισε όλα τα αυλάκια και απελευθέρωσε τα νερά να μην πλημμυρίζουν τα χωράφια.

Με τη βοήθεια χωριανών μας υπέδειξαν προβλήματα σε κάθε γειτονιά και τα λάβαμε υπόψιν και από την Άνοιξη θα συνεχίσουμε τις εργασίες.

Κατασκευάσαμε με γκαλντερίμι τον δρόμο προς Άγιο Νικόλαο, περάσαμε υπόγειες σωλήνες στο κέντρο του δρόμου και φρεάτια για το μάζεμα ομβρίων υδάτων με σκάρες.

Πληρώσαμε μεροκάματα και έσκαψε το χαντάκι και αντεκατεστάθη το δίκτυο ύδρευσης μέχρι τα μισά του δρόμου, έφτιαξε τμήμα τοίχου προς τον Άγιο Νικόλαο που

Το καλντερίμι για τον Άγιο Νικόλαο.

ήταν επικίνδυνος να πέσει περνώντας αυτοκίνητο.

Ευχαριστούμε τη **Γλυκερία Παύλου Σαμαρά** που μας έδωσε τμήμα από το χωράφι της, ανοίξαμε τον δρόμο στην Πέτρα και ευθυγραμμίστηκε κάπως για να περνούν εύκολα τα αυτοκίνητα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού εύχεται Χρόνια Πολλά για τις γιορτές και ο καινούργιος χρόνος να μας χαρίσει υγεία και ευτυχία σε όλους τους χωριανούς.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού Κοινής Χορτονομής Αγίας Παρασκευής

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Στις 15 Δεκέμβρη 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Ιωαννίνων «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ» κάλεσε τα μέλη του στην Ετήσια Απολογιστική της Συνέλευση. Υπήρχε πλήρης απαρτία. Το Συμβούλιο ενημέρωσε τα μέλη για τις δραστηριότητες της Αδελφότητας για το έτος 2008. Έβαλε στόχους για την καινούργια χρονιά, που εγκρίθηκαν ομόφωνα, όπως στις 7 Φλεβάρη 2009 να γίνει η συνεστίαση και κοπή της βασιλόπιτας, συμμετοχή στις αποκριάτικες εκδηλώσεις στο χωριό μαζί με τις άλλες Αδελφότητες και τον Συνεταιρισμό, να πραγματοποιήσουμε εκδρομή ημερήσια ή διήμερη ή αντάμωμα με τις άλλες Αδελφότητες.

**Το Δ.Σ. της Αδελφότητας
Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ
Ιωάννινα, 16-12-2008**

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΑΣ

- Η **Δήμητρα Απ. Κοσμά**, κόρη της Αγάπης Ζήκα, εισήχθη στο ΤΕΙ Άρτας, στο Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής.

- Η **Ερασμία (Ράνια) Κουτσιάβα**, κόρη της Δέσποινας Ηλ. Γελαδάρη, εισήχθη 9η στην Πάντειο, στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.

- Ο **Δημήτρης Απ. Γαλάνης** εισήχθη στη Σχολή Μηχανικών Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.

- Ο **Χρήστος Απ. Γαλάνης** εισήχθη στο ΤΕΙ Πειραιά, στο Τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων.

- Ο **Παύλος Δ. Σαμαράς** εισήχθη στο Τμήμα Γεωλογίας του

Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
Συγχαρητήρια σε όλους και καλές σπουδές!

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

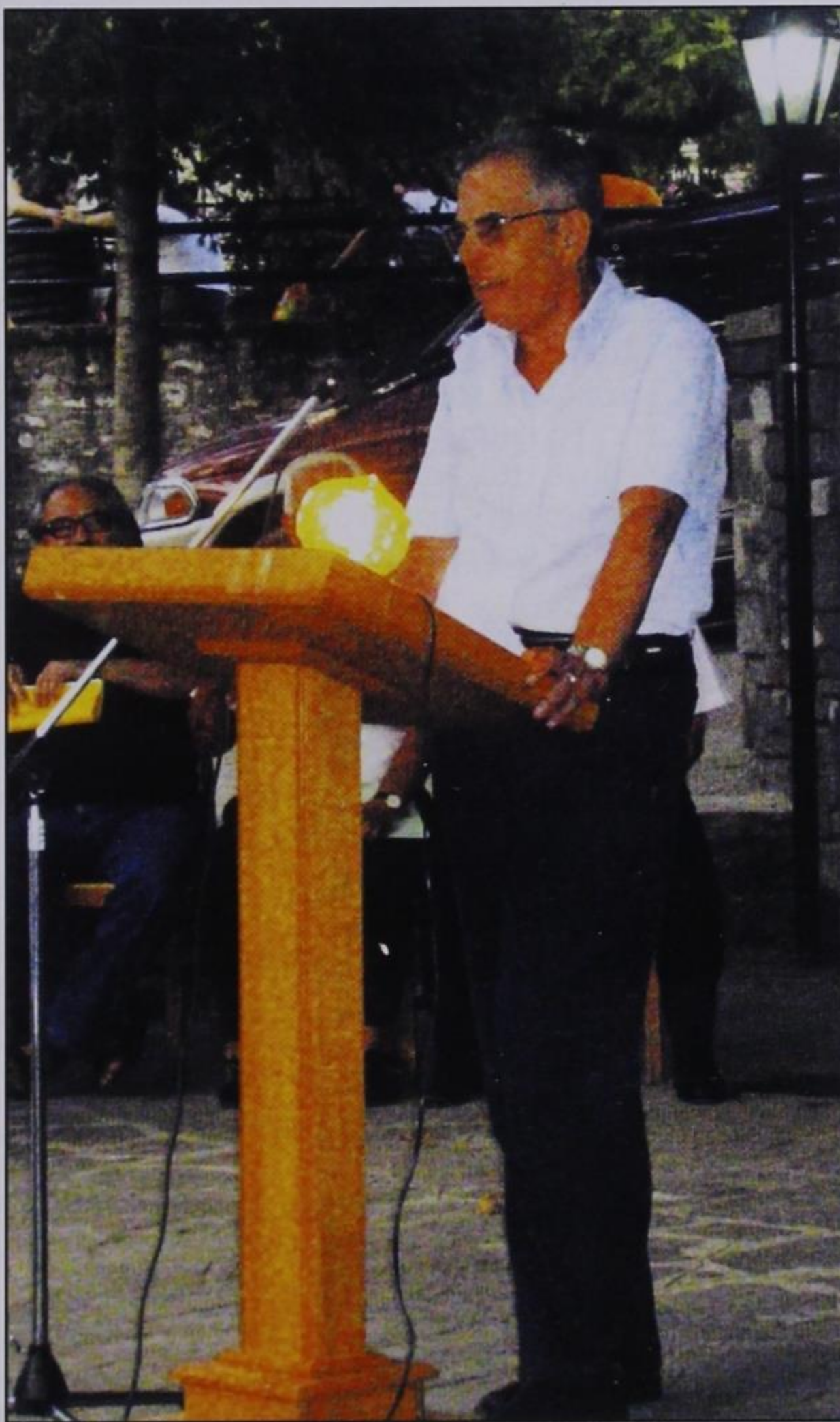
Η **Μαρία (Μαράκι) Νταγκοβάνου** θέλει, μέσω του περιοδικού μας, να συγχαρεί όλα τα παιδιά του χωριού και ιδιαίτερα τη **Ράνια Κουτσιάβα** και τη **Μάχη Μπούνα**, για την επιτυχία τους, γιατί είναι παιδιά που ξεχωρίζουν για τον εξαιρετικό χαρακτήρα τους και είναι πολύ ευχάριστο στην εποχή μας να έχουμε νέους με τέτοιο ήθος που μάλιστα να διαπρέπουν στις σπουδές τους. Συγχαρητήρια και σ' αυτά και στους γονείς τους! Πάντα άξια!

Νίκος Τέντας: ένας οραματιστής πατριώτης

Ο Νίκος Τέντας έφυγε ξαφνικά από τη ζωή τον Οκτώβριο του 2008 σε ηλικία 73 ετών και άφησε πίσω του ένα δυσαναπλήρωτο κενό σε όλους εμάς που τον γνωρίσαμε και συνεργαστήκαμε μαζί του. Χάρη στις άοκνες προσπάθειές του θεμελίωσε το αφιέρωμα - θεσμό **“Η δόξα της πέτρας”** στο χωριό μας και δημιούργησε ένα ιδιότυπο Πανεπιστήμιο στην πλατεία του χωριού. Έδωσε στο αγαπημένο του **Κεράσοβο** αέρα πνευματικής δημιουργίας και ακαδημαϊκής σκέψης.

Γεννήθηκε το 1935 στη Φούρκα και τελείωσε το Δημοτικό στο χωριό μας. Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες, Δημόσια Διοίκηση, Δημόσιες Σχέσεις και Νομικά. Υπήρξε διευθυντικό στέλεχος του Υπουργείου Εσωτερικών και Οικονομικών, καθώς και βασικό στέλεχος των περιοδικών “Ηπειρωτική Εστία” Ιωαννίνων και “Ιλισός” Αθηνών. Έγραψε διήγημα, κριτικό δοκίμιο και ποίηση. Μετέφρασε Ρουμάνους, Αλβανούς, Ιταλούς και αγγλόφωνους Καναδούς και Αυστραλούς ποιητές. Ήταν μέλος της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, της Εταιρείας Λογοτεχνών Θεσσαλονίκης και μέχρι τέλους του ήταν Πρόεδρος της Εταιρείας Λογοτεχνών και Συγγραφέων Ηπείρου.

Παντρεύτηκε το 1964 την **Ειρήνη Γκιζά** και απέκτησαν μαζί δύο παιδιά, έναν γιο που είναι οδοντίατρος, παντρεμένος με δύο παιδιά, και μια κόρη καθηγήτρια Μουσικής. Τα τελευταία χρόνια ζούσε στη Θεσσαλονίκη.

Στο περιοδικό μας έγραφε πολύ συχνά και στις συζητήσεις που κάναμε ήταν ολοφάνερη η ευρύτητα της σκέψης του και ο πλούτος των γνώσεων που κουβαλούσε μέσα του. Σε κάθε ενέργειά του, και ήταν πολλές, καθώς ήταν ακούραστος, ανέδουε πατριωτισμό και ευαισθησία. Οι παλιότεροι τον θυμούνται από τη συνεργασία που είχαν μαζί του στη Νομαρχία Ιωαννίνων, καθώς δεν ήταν λίγες φορές που προώθησε με δική του πρωτοβουλία πολλά κονδύλια για έργα στο χωριό.

Τον ευχαριστούμε για την προσφορά του από τα βάθη της καρδιάς μας και ευχόμαστε η ζωή του να αποτελέσει φωτεινό παράδειγμα και σε άλλους πνευματικούς ανθρώπους του τόπου μας. Αιωνία του η μνήμη.

Στη μνήμη του αφιερώνω το ποίημα **“Οι εκλεκτοί είναι ήλιοι”** της **Γεωργίας-Γοργώς Αλεξίου**, όπως δημοσιεύτηκε στα **“Ηπειρωτικά Γράμματα”**:

*“Στη ζωή ετούτη άλλοι γεννιούνται
σκοτεινοί, άχρωμοι, δίχως σκοπό
- αστεροειδείς χαμένοι στο διάστημα.
Άλλοι προορίζονται για δορυφόροι
ετερόφωτων μικροπλανητών.
Άλλοι γυρίζουν γύρω από ήλιους
να κλέψουν απ’ της δόξας το φως.
Και ελάχιστοι εκλεκτοί είναι ανέσπεροι ‘Ηλιοι...”*

Δημ. Τέλλης

ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΕΣ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ 1940 - 44

Υπάρχουν σελίδες στην τοπική μας ιστορία που παραμένουν άγνωστες, αν και έχουν να επιδείξουν στιγμές ηρωϊσμού και υπέρτατης θυσίας προς την πατρίδα. Ελάχιστοι από μας γνωρίζουμε χωριανούς μας που έπεσαν στα πεδία των μαχών στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο ή τραυματίστηκαν θανάσιμα.

Είναι μεγάλη τιμή για το Κεράσοβο και σοβαρή υποχρέωση σε μας τους νεότερους να αναφέρουμε τα ονόματα αυτών των ανθρώπων, όπως αναγράφονται στα επίσημα αρχεία του Στρατού. Ευχαριστώ θερμά για την παραχώρηση των στοιχείων αυτών τον εξαίρετο συγχωριανό μας κ. **Δημήτρη Σκαλωμένο**.

Έπεσαν υπέρ πατρίδος οι κάτωθι Κερασοβίτες:

1. Ντούντας Ευστάθιος

Γεννήθηκε το 1913. Υπηρετούσε στο 15ο Σύνταγμα Πεζικού με τον βαθμό του στρατιώτη. Τραυματίστηκε θανάσιμα και πέθανε στο Α1 Στρατιωτικό Χειρουργείο στις 2 Ιανουαρίου 1941.

2. Σκαλωμένος Αθανάσιος

Γεννήθηκε το 1914. Υπηρετούσε στο 85ο Σύνταγμα Πεζικού με τον

βαθμό του στρατιώτη. Σκοτώθηκε στο ύψωμα 1410 στο Γκολέμι Βορείου Ηπείρου στις 28 Ιανουαρίου 1941. Στο ύψωμα αυτό έγινε μια από τις φονικότερες μάχες στο ηρωϊκό έπος του '40.

3. Κοντοδήμος Νικόλαος

Γεννήθηκε το 1910.

Υπηρετούσε στο 15ο Σύνταγμα Πεζικού με τον βαθμό του στρατιώτη. Τραυματίστηκε θανάσιμα και πέθανε στο 2ο Στρατιωτικό Νοσοκομείο VII B ορεινό χειρουργείο, στις 15 Φεβρουαρίου 1941.

4. Κωτούλας Ηλίας

Γεννήθηκε το 1911. Υπηρετούσε στον 8ο Λόχο Σκαπαναίων με τον βαθμό του στρατιώτη. Τραυματίστηκε θανάσιμα και πέθανε στο 1ο Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων στις 17 Απριλίου 1941.

5. Γκούτσιος Κωνσταντίνος

Γεννήθηκε το 1903. Υπηρετούσε στο 10ο Σύνταγμα Πεζικού με το βαθμό του στρατιώτη. Πνίγηκε στον ποταμό Αώο στις 25 Απριλίου 1941.

6. Αχιλλέας Σκουτέρης

Σκοτώθηκε στη Νταλιόπολη από τους Γερμανούς κατακτητές, το καλοκαίρι του 1943.

7. Αποστόλης Κουκούμης του Ν. Σκοτώθηκε στο Τρίκωμο Γρεβενών από τους Γερμανούς κατακτητές, στις 7 Ιουλίου 1944.

8. Κυρίτσης Αχιλλέας

Σκοτώθηκε στο Τρίκωμο Γρεβενών στις 7 Ιουλίου 1944.

Χρέος μας είναι να αποκαταστήσουμε τη μνήμη τους στο χωριό αναγράφοντας τα ονόματά τους στο ηρώο της πλατείας. Είναι βάρος στη συνείδησή μας να έχουν περάσει πάνω από 60 χρόνια από τη θυσία τους προς την πατρίδα και να παραμένουν άγνωστοι.

Έγινε προσπάθεια να βρεθούν όλα τα ονόματα των χωριανών που υπηρέτησαν στον Στρατό την περίοδο του Ελληνοϊταλικού πολέμου, αλλά η Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού που κρατάει τα σχετικά Αρχεία δεν μπορεί να μας βοηθήσει, γιατί δεν είναι καταχωρημένοι με βάση τον τόπο καταγωγής τους. Όσοι έχετε δικούς σας ανθρώπους που γνωρίζετε ότι πήραν μέρος στο μεγάλο αυτό έπος, σας παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τη Σύνταξη του Περιοδικού μας για να τα καταγράψουμε.

Αθήνα, Οκτώβριος 2008

Δημ. Κ. Τέλλης

Ανάβρα, τόπος να ζεις: Διαθέτει από αιολικό πάρκο μέχρι εκχιονιστικά μηχανήματα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 3

σεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με χρήματα της οποίας έγιναν οι παραπάνω υποδομές.

Ξύπνιος, σχολαστικός και με όραμα ο πρόεδρος παρακολουθεί ανελλιπώς κάθε κοινοτικό πρόγραμμα και το εκμεταλλεύεται δεόντως. Το μεγαλύτερο επίτευγμά του, όπως λέει ο ίδιος, είναι ότι κατάφερε να αλλάξει τη νοοτροπία των συγχωριανών του. Στην αρχή έφεραν αντιρρήσεις στα σχέδιά του, αλλά με επιμονή και επιμονή τούς έπεισε.

Τώρα τους καλεί να δημιουργήσουν τυποποιητήρια για τα προϊόντα τους, ώστε να ολοκληρωθεί το φάσμα της βιολογικής παραγωγής.

Η Ανάβρα δεν βάσισε την ανάπτυξή της στο κράτος. Ήθελε έσοδα δικά της. Έτσι, πριν από τρία χρόνια ολοκλήρωσε το έργο του αιολικού πάρκου, με τις 20 ανεμογεννήτριες και ανάδοχο την ισπανική εταιρία Gamesa.

Έσοδα

Το ρεύμα το αγοράζει η ΔΕΗ, ενώ η Κοινότητα για τη χρήση του χώρου, που της ανήκει, εισπράττει

έως και 100.000 ευρώ τον χρόνο.

Υπό δημοπράτηση βρίσκεται και η ανάπτυξη υδροηλεκτρικού εργοστασίου, από το νερό των πηγών της Ανάβρας. Από εκεί θα εισπράττονται άλλες 100.000 ευρώ.

Η επιστροφή στις ρίζες είναι μια σταθερή πολιτική για τον κ. Τσουκαλά. Για να ενισχυθεί κι άλλο ο πληθυσμός, έκανε επέκταση του οικισμού και δίνει οικόπεδα σε άστεγους δημότες στο 1/4 της αντικειμενικής τους αξίας και με αποπληρωμή σε 5 δόσεις.

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα «Ελεύθερος Τύπος»

Κάποια μέρα συγκεντρώθηκαν σε ένα μέρος της γης όλα τα συναισθήματα και οι αξίες του ανθρώπου. Η Τρέλα αφού συστήθηκε τρεις φορές στην Ανία, της πρότεινε να παίξουν κρυφτό. Το Ενδιαφέρον περίμενε να ακούσει, η Περιέργεια ρώτησε αμέσως "τί είναι κρυφτό;", ο Ενθουσιασμός και η Ευφορία χόρευαν παρέα και η Χαρά άρχισε να πηδάει πάνω-κάτω, για να καταφέρει να πείσει την Απάθεια να παίξει. Η Αλήθεια δεν ήθελε να παίξει, γιατί ήξερε ότι κάποτε θα την αποκάλυπταν και η Υπεροψία έβρισκε το παιχνίδι χαζό.

Η Τρέλα άρχισε να μετρά 1,2,3... Η πρώτη που κρύφτηκε στον πρώτο βράχο που συνάντησε ήταν η Τεμπελιά. Η Πίστη πέταξε στους ουραμούς και η Γενναιοδωρία δεν μπορούσε να κρυφτεί, γιατί κάθε μέρος που έβρισκε της φαινόταν καλή κρυψώνα για κάποιον άλλον φίλο της και έτσι την άφηνε ελεύθερη, κρύφτηκε λοιπόν πίσω από μια ηλιαχτίδα. Το Ψέμα κρύφτηκε στον πάτο του ωκεανού και το Πάθος με τον Πόθο κρύφτηκαν μέσα σ' ένα ηφαίστειο. Ο Έρωτας δεν είχε βρει πού να κρυφτεί, έβρισκε όλες τις κρυψώνες πιασμένες, ώσπου βρήκε έναν θάμνο από τριαντάφυλλα και κρύφτηκε εκεί...

1000 μέτρησε η Τρέλα και άρχισε να ψάχνει. Πρώτα βρήκε την Τεμπελιά. Μετά όλα τα υπόλοιπα, εκτός από τον Έρωτα. Αφού είχε ψάξει παντού και ήταν έτοιμη να τα παρατήσει, βρήκε έναν θάμνο από

Το πιο ωραίο συναίσθημα!

τριαντάφυλλα και άρχισε να τον κουνάει νευρικά, ώσπου άκουσε ένα βογκητό πόνου. Ήταν ο Έρωτας που τα αγκάθια από τα τριαντάφυλλα τού είχαν πληγώσει τα μάτια. Η Τρέλα δεν ήξερε πώς να επανορθώσει και έτσι του υποσχέθηκε να γίνει οδηγός του. Από τότε ο Έρωτας είναι πάντα τυφλός και η Τρέλα πάντα τον συνοδεύει.

Θυμάστε την τελευταία φορά που ερωτηθήκατε; ΝΑΙ! Ήταν τότε που χάσατε την όρεξή σας, που παραμελήσατε το κανονικό σας πρόγραμμα, που γράψατε πιθανόν ποιήση, που νιώσατε ότι ήσασταν έρμαιο δυνάμεων πέρα από τον έλεγχό σας και που κάνατε όλο τρέλες.

Να ορίσουμε εδώ ότι άλλο έρωτας και άλλο ενθουσιασμός, γιατί τείνουμε να τα συγχέουμε αυτά τα δύο. Το να τον ορίσουμε βέβαια δεν είναι κάτι εύκολο, είναι πιστεύω αδύνατο. Το χειρότερο όμως είναι ότι ο έρωτας είναι σαν το μεγάλο δάχτυλο του ποδιού μας. Δεν είναι στο χέρι μας! Μην νομίζετε ότι μπορείτε να τον ελέγξετε. Ο Έρωτας είναι ένα συναίσθημα που πρέπει να βιώνουμε στο έπακρο, ασχέτως καταστάσεων και συνθηκών, γιατί δίνει την ευκαιρία να ανακαλύψουμε τα προτερήματα, τα ελαττώματα και τους περιορισμούς του εαυτού μας.

Όταν σας τύχει ζήστε τον ακόμη κι αν πληγωθείτε. Ο Έρωτας είναι τρέλα και η τρέλα δεν φοβάται τίποτα. Όπως προανέφερα ο έρωτας μπορεί να μας πληγώσει, γιατί είναι κάτι το ασυμβίβαστο. Μπορεί να υπάρξει ανταπόδοση, μπορεί όμως και όχι. Λένε, λοιπόν, πως τίποτα καλύτερο δεν υπάρχει από το να ερωτεύεστε και να σας ανταποδίδουν το ενδιαφέρον, αλλά και τίποτα χειρότερο από το να ερωτεύεστε και να απορρίπτουν το ενδιαφέρον σας.

Στην περίπτωση αυτή δίνεις στον άλλον ελεύθερο χώρο, ώστε να ξεκαθαρίσει τι θέλει και να βρει την ευκαιρία να κινηθεί - αν θέλει - προς εσένα με δική του πρωτοβουλία. Ο τρόπος για να δώσεις στον άλλον ελεύθερο χώρο είναι να τηρείς μια μέτρια στάση, με το να μην επιτρέπεις στον εαυτό σου ούτε να πέσεις σε θυμό και ψυχρότητα, ούτε σε υπερβολική οικειότητα, αλλά απλά να είσαι εκεί έτοιμος/η να ανταποκριθείς όταν εκείνος/η δείξει αναζωπυρωμένο ενδιαφέρον.

Αν μετά από κάποιον καιρό διαφανεί ότι δεν υπάρχει το ενδιαφέρον που θα ήθελες είναι καλύτερα να το πάρεις εσύ απόφαση και να υποχωρήσεις, γιατί πρέπει να ξέρουμε ότι όταν κάτι προσδοκούμε και δεν πραγματοποιείται, τότε σημαίνει ότι η ζωή έχει κάτι καλύτερο για μας, κάτι που μας ταιριάζει περισσότερο, κάτι που θα μας κάνει πραγματικά ευτυχισμένους!

ΜΑΧΗ

Απαντητική επιστολή του Νομάρχη Ιωαννίνων κ. Καχριμάνη προς τον Συνεταιρισμό Κοινής Χορτονομής Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας σχετικά με την αποκατάσταση οδοστρώματος

Σε απάντηση των θεμάτων που θέσατε με την με ημερομηνία 8-7-2008 επιστολή σας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1ον: Για την αποκατάσταση των ζημιών και τη βελτίωση της επαρχιακής οδού από διασταύρωση της Εθνικής οδού Ιωαννίνων - Κοζάνης προς Αγία Παρασκευή και Φούρκα, η Νομαρ-

χιακή Αυτοδιοίκηση ενέκρινε πίστωση 500.000 ευρώ και σε εύλογο χρονικό διάστημα πρόκειται να υλοποιηθεί το έργο.

2ον: Η διάνοιξη των αγροτικών οδών ανήκει στην αρμοδιότητα των Δήμων και ως εκ τούτου η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να δώσει λύση στο συγκεκριμένο σας πρόβλημα.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

**Ο Νομάρχης
Αλέξανδρος Καχριμάνης.**

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Πραγματοποιήθηκε στις 16 Νοεμβρίου η Τακτική Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας Αθηνών με ελάχιστη συμμετοχή, όπως, δυστυχώς, συμβαίνει τα τελευταία χρόνια.

Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Αθηνών ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους για τα πεπραγμένα του περασμένου έτους. Στάθηκε στην επιτυχία των εκδηλώσεων **ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΚΑ 2008** που έδωσαν για τρίτη συνεχόμενη χρονιά αέρα ζωντανίας και δημιουργίας στο χωριό. Ευχαρίστησε όλους όσους συνέβαλαν στις εκδηλώσεις αυτές.

Αναφέρθηκε στη διαχείριση της **Τράπεζας Αίματος**. Φέτος είχαμε περισσότερους αιμοδότες από κάθε άλλη φορά. Απαιτείται όμως πολύ προσεκτική και με φειδώ παροχή για να συνεχίσει να υπάρχει μακροπρόθεσμα. Τέλος συνεχάρη όλους τους εθελοντές.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην εκδήλωση "Η δόξα της πέτρας", τα πρωταθλήματα δηλωτής, τάβλι και πινγκ-πονγκ, το θεατρικό των παιδιών, το στέκι των νέων του χωριού στο σχολείο, την ιστοσελίδα μας που την ανανεώσαμε και που συνεχώς την εμπλουτίζουμε με νέο υλικό.

Όσον αφορά τον Ξενώνα, μετέφερε την απόφαση του ενοικιαστή κ. **Ιωάννη Κουκούμη** να τον ανακαινίσει τον προσεχή Μάρτιο και για τον λόγο αυτόν την περίοδο αυτή θα παραμείνει κλειστός.

Ανέφερε την απόφαση του Δ.Σ. της Αδελφότητας να διενεργήσει τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να ανακατασκευαστεί ο **Μύλος του Πασιά** με επιδοτούμενο πρόγραμμα, ώστε να αποτελέσει ένα παραδοσιακό αξιοθέατο για το χωριό μας.

Για το επόμενο έτος προγραμματίζονται κάποιες πανηγυρικές εκδηλώσεις, καθώς συμπληρώνονται **50 χρόνια από την ίδρυση της Αδελφότητας Αθηνών (1959 - 2009)**. Αυτές θα ανακοινωθούν σε επόμενα τεύχη.

Η ταμίας της Αδελφότητας κ. **Ελένη Σιάφη** ενημέρωσε τα μέλη για τα οικονομικά πεπραγμένα.

Η Ελεγκτική Επιτροπή αποτελούμενη από τους κ.κ. **Νίκο Κουκούμη, Φώτη Κωτούλα** και **Ευάγγελο Τζίνα** έλεγξε το ταμείο και εγκρίνει τον ισολογισμό.

Οι παρευρισκόμενοι ζήτησαν από τα μέλη του Δ.Σ. να είναι αυστηρά και να απαιτούν από τον ενοικιαστή του Ξενώνα να τηρεί τους όρους του Συμφωνητικού, ώστε να εξυπηρετεί με επαγγελματισμό τους κατοίκους του χωριού, αλλά και όλους τους πελάτες.

Κατατέθηκε πρόταση για αρμονική συνεργασία με τους φορείς Συνεταιρισμό και Κοινοτικό Συμβούλιο για το συμφέρον του χωριού.

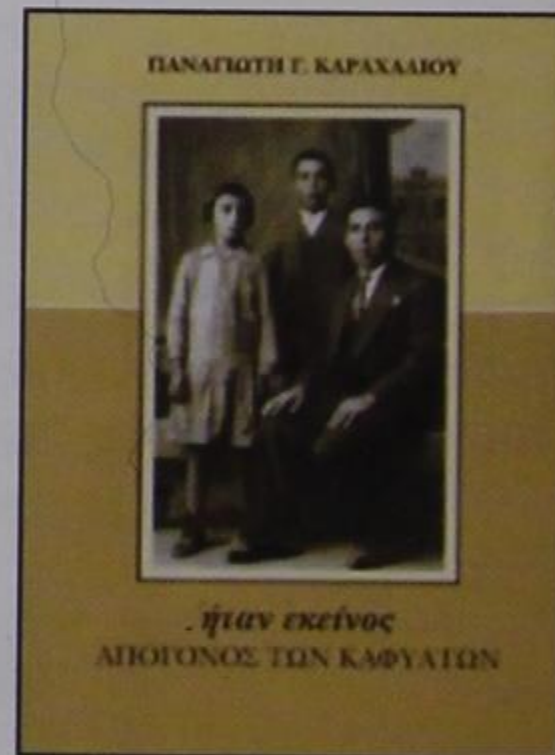

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ 2009

Πολύ καλές εντυπώσεις άφησε το φετινό ημερολόγιό μας που έχει ως κεντρικό θέμα φωτογραφίες από την πλούσια φύση του χωριού. Είναι κατά γενική ομολογία αισθητικά το πιο όμορφο και το πιο καλοφτιαγμένο. Είμαστε ευτυχείς που η φύση στάθηκε για τον τόπο μας τόσο γενναιόδωρη. Το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά για τη βοήθειά τους στη διανομή των φετινών ημερολογίων τους αγαπητούς πατριώτες: Γιώργο Ζιούλη, Ειρήνη Ζήκα, Νίκο Γελαδάρη, Ελένη Γκούτσιου και Γιώργο Δαγκοβάνο.

ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΝΕΑ

Με χαρά λάβαμε το βιβλίο του κ. **Παναγιώτη Γ. Καραχάλιου** με τίτλο "Ήταν εκείνος, απόγονος των Καφιατών". Ο κ. Καραχάλιος κατάγεται από το Μπεζενίκο-Βλαχερνά Αρκαδίας και υπηρέτησε ως καθηγητής ΤΕΙ της Αθήνας και δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. Το βιβλίο αποτελείται από 380 σελίδες. Το πρώτο μέρος αναφέρεται στον τόπο καταγωγής του συγγραφέα, την οικογενειακή ζωή και τις ασχολίες των κατοίκων. Στο δεύτερο μέρος γίνεται αναφορά στους προγόνους του. Στη συνέχεια αναπτύσσει την εκπαιδευτική και κοινωνική δραστηριότητα του πατέρα του **Γεώργιου Καραχάλιου**, ο οποίος ήταν δημοδιδάσκαλος. Είναι ένα έργο άξιο επαίνων. Σας ευχαριστούμε για την τιμή που μας κάνατε να μας στείλετε το πόνημά σας. Το περιοδικό μας είναι πάντα στη διάθεσή σας να φιλοξενήσει τά άρθρα σας.

Ο κύκλος της ζωής των μαστόρων - χτιστάδων του χωριού κατά τα προπολεμικά χρόνια

Το χωριό μας, η Αγία Παρασκευή (Κεράσοβο) Κόνιτσας ήταν από τα μέσα του 19ου αιώνα ένα κατ' εξοχήν μαστοροχώρι καθώς ελάχιστοι αποφασίζουν να κάνουν άλλο επάγγελμα. Το ορεινό και άγονο έδαφος και ο μακρύς - βαρύς χειμώνας οδηγούσε τον αντρικό πληθυσμό στο επάγγελμα του χτίστη κυρίως τη νεκρή περίοδο του χειμώνα, καθώς οι καιρικές συνθήκες ήταν τέτοιες που δεν θα μπορούσαν να βρουν άλλη ενασχόληση.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Οι παρέες, σε άλλες περιοχές τις έλεγαν μπουλούκια, έφευγαν από το χωριό για "ταξίδι" μετά του Αγίου Δημητρίου, γιατί τότε τελείωναν οι αναγκαίες γεωργοκτηνοτροφικές προετοιμασίες για τον χειμώνα. Έπρεπε μέχρι τη γιορτή αυτή να αποθηκεύσουν (αμπαριάσουν) τις ζωοτροφές που είχαν ανάγκη για να ξεχειμωνιάσουν τα οικόσιτα ζώα που είχε κάθε οικογένεια. Γέμιζαν τις καλύβες με άχυρο, κλαδί από βελανιδιές και οξιές, κριθάρι, βρώμη, σιτάρι και καλαμπόκι. Στο κατώι αμπαριάζαν και τρόφιμα για τα μέλη της οικογένειας: το τυρί, το αλεύρι, το τούρσι, το παστό κρέας, τα αποξηραμένα φρούτα (σχίσματα), το κρασί και το τσίπουρο.

ΟΙ ΠΑΡΕΕΣ

Αφού εξασφάλιζαν την οικογένεια, ο πρωτομάστορας διάλεγε και αποφάσιζε ποιους θα πάρει μαζί του. Τα βασικά κριτήρια ήταν η συγγένεια, η φιλία και η ικανότητα των βοηθών. Κάθε παρέα αποτελούνταν συνήθως από πέντε μαστόρους περίπου και δυο ή τρεις εργάτες.

Κάθε μάστορας έπρεπε να έχει μουλάρια κυρίως για να μεταφέρει τις πέτρες από το νταμάρι μέχρι την οικοδομή. Αν σε σπάνιες περιπτώσεις δεν είχε, πληρώνονταν λιγότερο απ' τους άλλους. Τα εργαλεία που έπρεπε να έχει ήταν: το σφυρί, το μυστρί, βελόνι και κοπίδια για να πελεκούν τις πέτρες, ο ματρακάς, το ζύγι, η γωνιά, η βαριά, το σκεπάρνι, το πριόνι κ.ά. Τα εργαλεία τα φρόντιζαν με ιδιαίτε-

Στο νταμάρι για την πέτρα της οικοδομής.

ρη προσοχή, γιατί ήταν δυσεύρετα και φτιαγμένα από το χέρι του σιδερά.

Οι γυναίκες ξεπροβόδιζαν τους άντρες μέχρι έξω απ' το χωριό κι εκεί έκοβαν από ένα κλαδί κρυνιάς, το οποίο στη συνέχεια το τρύπωναν στην εξώπορτα του σπιτιού για να πάει καλά το ταξίδι του άντρα τους και να φέρει τόσα χρήματα όσα και τα κράνια της κρυνιάς. Εξ ου και στη μαστορική τα χρήματα τα έλεγαν "κράνια".

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΑΣ

Επικεφαλής ήταν ο πρωτομάστορας. Αυτός συνήθως πελεκούσε τις πέτρες αλλά έπρεπε να γνωρίζει και όλες τις άλλες δουλειές της μαστορικής. Αυτός έκλεινε τις δουλειές και πλήρωνε το προσωπικό.

Από τους υπόλοιπους μαστόρους, ο ένας αναλάμβανε να βγάζει πέτρα από το νταμάρι και οι υπόλοιποι έχτιζαν. Οι καλύτεροι χτιστάδες έχτιζαν την εξωτερική πλευρά του σπιτιού.

Ο μάστορας στο νταμάρι έκανε δυο δουλειές: του παραμιναδόρου και του φουρνελά. Άνοιγε τρύπες στον βράχο και

στη συνέχεια έβαζε σφήνες ή φουρνέλο για να γίνει έκρηξη. Τον δυναμίτη τον προμηθεύονταν από ειδικά μαγαζιά με άδεια της Αστυνομίας. Ο πιο ονομαστός στην τέχνη αυτή ήταν ο **Απόστολος Βαγγελάκος ή Τζίνας**.

Οι μάστοροι που έχτιζαν την εσωτερική πλευρά του σπιτιού ήταν ουσιαστικά μαθητευόμενοι. Όποιος διέπρεπε, προβιβάζονταν σε εξωτερικό μάστορα ή φατσαδόρο.

Από τους εργάτες, ο πρωτάρης ξεκινούσε από λασπάρ. Μάθαινε να φτιάχνει λάσπη και την κουβαλούσε στους μαστόρους. Ο πιο παλιός εργάτης αναλάμβανε να προμηθεύει τον μάστορα με τις κατάλληλες πέτρες. Ένας άλλος εργάτης είχε καθήκον να κουβαλάει πέτρες από το νταμάρι στην οικοδομή. Έπρεπε να γνωρίζει πώς θα τις φορτώσει στα μουλάρια και ταυτόχρονα μάθαινε πώς έβγαιναν οι πέτρες απ' το νταμάρι.

Οι εργάτες είχαν και άλλες υποχρεώσεις: τα ζώα, το βράδυ για να είναι έτοιμα το πρωί, το Σάββατο έπλεναν τα ρούχα των μαστόρων και άλλες αγγαρείες.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 12

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΑΛΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΠΠΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ο Γεώργιος Τζίνας, αρχιμάστορας χτίστης στο επάγγελμα, την εποχή εκείνη, πριν από τον πόλεμο, ήταν άρχοντας του χωριού μας, του Κερασόβου.

Είχε τα κάτωθι παιδιά: τον **Γιαννέλη**, τον **Λάζαρο**, τον **Μήτσα**, τον περιβόητο **Σιώκα** και τον **Μιλτιάδη**. Κορίτσια είχε την **Πανάγιω**, τη **Γλυκερία** και την **Ελένη**.

Ως αρχιμάστορας εμπειροτεχνίτης, κάποτε είχε πάρει σε δημοπρασία μια αρχοντική εκκλησία με πολλά λεφτά στο χωριό Παπαδάτες Αγρινίου. Την αποπεράτωσε πριν από την προθεσμία, γιατί είχε παρέα εκλεκτή. Τα παιδιά του ήταν παλικάρια. Από το έργο αυτό, και πολλά άλλα, κέρδισε πολλά λεφτά, έγινε εκατομμυριούχος, άρχοντας του Κερασόβου. Πολλοί έτρεχαν σ' αυτόν να δανειστούν χρήματα με νόμιμο τόκο.

Η γυναίκα του, από το γένος των Γκουτσιάδων, ήταν εξαιρετη μάνα.

Στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο τα παιδιά τού Γεωργίου Τζίνα ήταν πολεμιστές, με ανδραγαθίες και το κράτος τούς αναγνώρισε την ικανότητά τους. Συγκρότησαν ένα τμήμα με επικεφαλής τον **Λάζαρο Τζίνα** και χτυπούσαν τους καταυλισμούς των Ιταλών με αυτοθυσία.

Μετά την υποδούλωση της Ελλάδας κάναμε αγώνα να ζήσουμε και κάναμε διάφορα μικροεμπόρια. Πηγαίναμε στα Καλάρια (Πτολεμαΐδα) και αγοράζαμε σιτάρι και το πηγαίναμε στην Ηγουμενίτσα, το Τσιάμικο, και το κάναμε ανταλλαγή με λάδι. Η ανταλλαγή στο τέλος είχε φτάσει μια οκά λάδι με μια οκά σιτάρι. Αυτό γινόταν στην Κατοχή.

Μια παρέα χωριανών γύριζε από ταξίδι και σταμάτησαν για ξεκούραση στο χωριό Τσοτύλι. Ξεφόρτωσαν τα ζώα και κάθισαν να φάνε. Ήρθε ένας απ' το Επταχώρι, ονόματι Ρόκος, και λέει: "Ποιος είναι ο Μιλτιάδης Τζίνας;". "Εγώ", του απαντάει ο χωριανός μας. Εκείνος σηκώνει το όπλο και τον σκοτώνει χωρίς λόγο. Νόμιζε ότι του έκλεψε

το μουλάρι, πράγμα που ο άνθρωπος ήταν αθώος. Έτσι έγινε το κακό, χωρίς αιτία. Άλλη παρέα το είχε κλέψει κι άλλος σκοτώθηκε.

Μετά βγήκαν τα Αντάρτικα, ο ΕΛΑΣ και ο Ζέρβας και έπαψε η κλεψιά. Ο **Σιώκας Τζίνας** είχε αρραβωνιαστεί τη **Μάχη Απόστολου Κυρίτση**, που όμως δεν την παντρεύτηκε, γιατί στο χωριό Βανακούλια Καλαμπάκας τον ενοχοποίησαν και τον εκτέλεσαν οι Ελασίτες του ΕΑΜ.

Εξαιρετος ήταν ο **Λάζαρος Τζίνας**, που έγινε εργολάβος οικοδομών στα Γιάννενα. Ήταν σεβαστός, με όνομα.

Εγώ, ο **Απόστολος Απόστολου**, εργάστηκα με τον **Σιώκα Τζίνα** στη Σαμαρίνα και με τον **Μήτσα Τζίνα** στα χωριά της Καλαμπάκας. Ήταν θαρραλέοι άντρες, εργατικοί με υπόδειγμα και μερακλήδες στα πάντα. Τους έζησα από κοντά. Ο **Γεώργιος Τζίνας** ήταν υπόδειγμα. Βοηθούσε κόσμο και κοσμάκη. Αν θυμάμαι καλά, πέθανε το 1933, Μάρτιο μήνα.

Γράφω ο ίδιος, ο Απόστολος
Απόστολου

Κεράσοβο, Αύγουστος 2008

Γεγονότα όπως τα έζησα...

Ο πατέρας μου με πήρε για ταξίδι στα έντεκα χρόνια, χωρίς να τελειώσω το σχολείο. Το Δημοτικό το πήγα μέχρι την πέμπτη τάξη. Πήγαμε ταξίδι στα Χάσια. Εκεί δουλέψαμε μια χρονιά οι δυο μας, πατέρας και γιος.

Την άλλη χρονιά γινήκαμε παρέα ο αρχιμάστορας **Κων/νος Απόστολου**, ο **Λάζαρος Παπανικολάου**, ο **Ευάγγελος Τσιαούσης**, ο **Κων/νος Γιώτης** ή **Βελέντζας**, ο **Ευάγγελος**

Νταγκουβάνος ή **Πέτρος**, ο **Σωκράτης Νταγκουβάνος** και ο **Αναστάσιος Σκουτέρης Λαμίτσης**. Μαζί είχαμε και παιδιά που κουβαλούσαν πέτρες και λούσαν σπόπαιδα. Δουλέψαμε στο χωριό Αγιόφυλλο

Βελεμίστη στα Χάσια.

Εγώ κουβαλούσα πέτρες με το μουλάρια και ο μπάρμπα ο Λάζαρος Παπανικολάου γκρίνιαζε ότι βάζω πολύ βάρος στο δικό μου μουλάρι. Λογοφέραμε και ήρθε ο πατέρας μου **Κώστας Απόστολου** και μου έδωσε δυο σκαμπίλια. Εγώ μετά από αυτό, έφυγα από κει και κίνησα να πάω στην Καρδίτσα στον έναν αδερφό του πατέρα μου, τον **Ιωάννη Απόστολου**. Συνάμα ο **Ευάγγελος Τσιαούσης** είχε πάει στην Καλαμπάκα να ψωνίσει τρόφιμα για την παρέα. Τον συνάντησα στον δρόμο και του ζήτησα λεφτά για ν' αγοράσω ένα σφυρί και ένα παντελόνι, του είπα. Μου έδωσε με βρει. Στα Τρίκαλα είχε έρθει πολύ κοντά. Τον είδα και κατέβηκα από την πίσω πόρτα του τρένου. Αυτός πήγε στην Καρδίτσα στον αδερφό του να με βρει. Δεν με βρήκε εκεί και πήγε στα Κανάλια, ούτε εκεί με βρήκε. Σουρουπώνονταν μπλατσιαστήκαμε (πέσαμε ο ένας πάνω στον άλλο) στη Λοξάδα, σε μια ανηφόρα που πηγαίνει για τα Κανάλια. Εκεί με πήρε με το καλάμι και μου λέει θα διώξω τον Λάζαρο Παπανικολάου. Εγώ του λέω δεν το εγκρίνω αυτό, γιατί είναι συγγενής μας.

Πήγαμε στην Καλαμπάκα, ξημερώσαμε και το πρωί πήγαμε στο Αγιόφυλλο. Δουλέψαμε όλον τον χειμώνα. Φύγαμε για το Κεράσοβο το πανηγύρι. Ο πατέρας μου έμεινε στα Χάσια με την προϋπόθεση να πάμε στο παζάρι στα Γρεβενά. Εγώ με τη μάνα μου συνεννοηθήκαμε να συναντηθούμε και οι τρεις στο παζάρι. Έτσι κι έγινε.

Στα Γρεβενά λέω στους δικούς μου ότι θα πάω στη Δράμα. Εκεί πληρώνανε καλό μεροκάματο. Εγώ

τότε ήμουν δεκαέξι χρονών. Εργάστηκα στον αρχιμάστορα **Αντρέα Νταγκουβάνο**. Με έβαλε μάστορα ο Απόστολος Νταγκουβάνος ή Πατσιαλάκος και απορούσε που ήμουν τόσο εργατικός. Βγάζαμε πολλή δουλειά και με συμβούλευε να υπολογίζω κάθε μέρα τι κάνω. Έτσι θα προκόψεις, μου έλεγε. Εγώ είχα μαζέψει εκεί 4.000 δραχμές και τις έστειλα στον πατέρα μου. Αυτός χάρηκε πάρα πολύ.

Ο Απόστολος Νταγκουβάνος ήταν ένας τεχνίτης άριστος και αποδοτικός.

Τον Αύγουστο του 1939 έγινε η πρώτη επιστράτευση και φύγαν οι περισσότεροι από τα συνεργεία και παρουσιάστηκαν στο Τάγμα Κονίτσης. Τους στρατεύσιμους τους απέλυσαν και μαζευτήκαμε πάλι στη Σταυρούπολη τον χειμώνα, όπου εργαστήκαμε στην οδοποιΐα που πήγαινε Σταυρούπολη - Κομοτηνή.

Αυτόν τον χειμώνα πέθανε ο πατέρας μου στα Χάσια από περιτονίτιδα. Δεν το είχε καταλάβει ότι είχε σκωλικοειδίτη κι έπρεπε να κάνει εγχείριση στα Τρίκαλα. Στη μεταφορά πέθανε στον δρόμο.

Στη Σταυρούπολη εργαστήκαμε οι εξής Κερασοβίτες: αρχιεργολάβος ο **Χρήστος Παναγιώτου**, ο αδερφός του **Χαράλαμπος**, ο **Χρήστος Κοταδήμος**, ο **Αχιλλέας Κοταδήμος**, ο **Δόσιος Κοταδήμος**, ο **Νίκος Τέλλης**, ο **Μενέλαος Τσούμπανος**, ο **Αχιλλέας Καρέτσης**, ο **Μήτσιος Κυρίτσης ή Παράς**, ο **Βασίλειος Τσούμπανος**, ο **Νίκος Κοταδήμος** του Νούλη, ο **Απόστολος Γαλάνης**, ο **Κώστας Νάκος ή Σιούλας** κι εγώ.

Την Πρωτοχρονιά παίζανε οι μεγάλοι τριανταένα. Κερδισμένος ήταν ο **Χρήστος Παναγιώτου**. Μας μάζεψε όλα τα λεφτά που είχαμε. Εγώ την άλλη μέρα δεν είχα να πάρω τρόφιμα. Ευτυχώς εκεί που καθόμουν στο καφενείο με πλησίασε ένας χωροφύλακας και μου λέει έλα στο Τμήμα. Είχα ένα χαρτί σαν ταυτότητα και το είχα χάσει. Το είχε η Αστυνομία. Με έβαλαν και έκοψα ξύλα για τη σόμπα. Μου έδω-

σαν ένα δεκάρικο για τον κόπο μου και έτσι πήρα ψωμί και τυρί και τσίσα την παρέα μου που μέναμε μαζί: ο **Αχιλλέας Καρέτσης**, ο **Μήτσιος Κυρίτσης ή Παράς**, ο **Μίνος Τσούμπανος**, ο **Βασίλης Τσούμπανος** και ένας Τζουμερκιώτης **Κώστας Καλόγηρος** στο όνομα.

Αφού μας πήρε το καλοκαίρι χωρίσαμε. Ο καθένας άλλαξε πορεία.

Η συνέχεια θα γραφτεί σε άλλο φύλλο.

Να θυμάστε την Αδελφότητα. Είναι η επικοινωνία μας.

Εμείς οι παλιοί θέλουμε να πεθάνουμε στον τόπο μας

Όλοι εμείς το αγαπάμε το χωριό μας το Κεράσοβο κι έχουμε πολλά παραδείγματα. Άμα γεράσουμε θέλουμε να πάμε να πεθάνουμε στο χωριό. Θυμόμαστε που μας γνωρίζει ο τόπος, ακόμα κι οι πέτρες μας γνωρίζουν.

Έχω ένα συγγενικό παράδειγμα να σας γράψω.

Έφυγε απ' το χωριό μας, αυτός ο συγγενής, ανήλικος, με συνοδεία για την Αμερική. Εργάστηκε και πλούτισε μέχρι το 1928 και παντρεύτηκε την εκλεκτή του, την πιο φτωχιά του χωριού μας. Ξαναπήγε στην Αμερική. Απέκτησε δύο αγόρια. Αφού γέρασε, ήθελε να έρθει στο χωριό Κεράσοβο. Έκανε την ετοιμασία, έβγαλε τα εισιτήρια. Για κακή του τύχη όμως έπαθε ημιπληγία χέρι - πόδι. Το ταξίδι αναβλήθηκε. Πήγε στο νοσοκομείο για θεραπεία. Έμεινε στο νοσοκομείο έξι χρόνια με την περίθαλψη της εγγονής του από τον γιο του και μετά ήρθε το μοιραίο. Αιωνία του η μνήμη!

Τους συγγενείς του υποστήριξε όλους στο οικονομικό και είμαστε ευγνώμονες και ιδιαίτερα εγώ ο Απόστολος Αποστόλου.

Και πάλι αναφέρω την αγαπημένη καταγωγή μας, γιατί η ζωή μας στο Κεράσοβο είναι αξέχαστη. Όλοι οι Κερασοβίτες προσεύχονται να παραδοθούν στον άγιο τόπο μας.

Με αγάπη σας εύχομαι υγεία, ευ-

τυχία και καλή προκοπή στις οικογένειές σας.

Ο άνθρωπος πρέπει να είναι καλοσυνάτος

Ο άνθρωπος πρέπει να είναι καλοσυνάτος, καλόκαρδος με τους άλλους ανθρώπους. Τότε θα λαμβάνει αγάπη από όλους. Αυτό το διαπίστωσα στη ζωή μου πολλές φορές. Με τον τρόπο μου εξυπηρέτούσα πολλούς ανθρώπους με τη δύναμή μου. Όταν έσφαλα, ζητούσα συγγνώμη για να μην το έχω τύψεις. Λέει το ρητό: αγάπα να σε αγαπούνε. Αυτά τα έχει η ζωή μας. Η οικονομία στον άνθρωπο είναι να ξέρει να διαχειρίζεται το πορτοφόλι και να είναι καλός οικογενειάρχης, εργατικός και λίγο συντηρητικός. Να μπορεί να ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις του.

Όλοι οι σημερινοί Κερασοβίτες είναι ικανοποιημένοι με την εργασία στις οικοδομές. Φτάσαμε να δημιουργούμε πολυκατοικίες, να πουλάμε διαμερίσματα και να σπουδάσουμε παιδιά. Γίναμε υπολογίσιμοι στην επαρχία Κονίτσης, με οργανωμένες Αδελφότητες Αθηνών, Κιάτου, Ιωαννίνων. Να κάνουμε χορούς, αιμοδοσίες, που χρειάζονται σε ώρα ανάγκης. Το αίμα είναι πολύτιμο και μπράβο στους Κερασοβίτες όσοι προσφέρουν από τη δύναμή τους.

**Τους ευχαριστώ εγώ
ο Απόστολος Αποστόλου**

● Το περιοδικό μας καταγράφει και προβάλλει την ιστορία, την παράδοση και τον πολιτισμό του χωριού μας.

● Ενισχύει την επικοινωνία των όπου γης Κερασοβιτών.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

- Ο Δημήτρης του Παντελή και της Ειρήνης Ζήκα, παντρεύτηκε την αγαπημένη του Χρυσάνθη Δήμα στον Ιερό ναό Αγίου Φανουρίου Καρέλα Κορωπίου στις 6 Δεκεμβρίου 2008. Ακολούθησε τρικούβερτο γλέντι σε κέντρο της περιοχής.

- Ο Σπύρος Ανδρέα Στρατσιάνη παντρεύτηκε την αγαπημένη του Ειρήνη Στούμπου στις 18 Οκτωβρίου στον ιερό ναό Αγίας Μαρίας Νέων Πόρων Πιερίας.

Ευχόμαστε κάθε ευτυχία!

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Γιάννης και η Ευανθία Νάκου απέκτησαν ένα γλυκύτατο αγοράκι στις 23 Ιουλίου 2008.

- Ο Ζήσης και η Αργυρώ Τσιάτσιου απέκτησαν στις 24 Σεπτεμβρίου 2008 δίδυμα. Ένα γλυκύτατο αγο-

ράκι κι ένα πανέμορφο κοριτσάκι.

- Ο Ηλίας και η Αναστασία Σαμαρά απέκτησαν ένα γλυκύτατο κοριτσάκι στις 15 Σεπτεμβρίου 2008.

Να τους ζήσουν τα νεογέννητα!

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

- Ο Γιάννης και η Σταυρούλα (κόρη του Νίκου Σελτσιώτη) βάφτισαν την κόρη τους στον ιερό ναό Αγίου Αθανασίου Χαλανδρίου στις 5 Οκτωβρίου 2008 και το όνομα της νεοφώτιστης Βάια.

Να τους ζήσει η νεοφώτιστη!

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Το Νοέμβριο απεβίωσε η Καίτη Σκιώτη, κόρη της Πανάγιως Κωτούλα στην Αυστραλία. Ήταν 33 ετών. Άφησε πίσω της 2 ανήλικα παιδιά.

- Τον Οκτώβριο απεβίωσε στην

Αθήνα η Σταυρούλα Κοντογιάννη.

- Απεβίωσε στις 20 Δεκεμβρίου 2008 ο Μιχάλης Κωτούλας σε ηλικία 62 ετών. Η κηδεία έγινε στο χωριό. Ήταν ιδιαίτερα αγαπητός και ο χαμός του στοίχισε σε όλους μας πολύ.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

- Η Σοφία Αχιλλέα Βρόντου (κόρη της Χρυσάνθης Χαρισιάδη) πήρε το πτυχίο της από το Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

- Ο γιος του Νίκου Σαμαρά, Σωτήρης πήρε το πτυχίο του από το ΙΕΚ ΔΕΛΤΑ Τεχνικός Μηχανών Θαλάσσης και Ειδών Αναψυχής.

Ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία!

Ο κύκλος της ζωής των μαστόρων - χτιστάδων

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 9

Ψυχή της παρέας ήταν όπως είναι φυσικό, ο πρωτομάστορας. Για να είναι όμως κάποιος πρώτος ανάμεσα στους μαστόρους έπρεπε να διαθέτει προσόντα κι αυτά ήταν: Να είναι άριστος χτίστης, να σκαλίζει, να χτίζει τις γωνίες, να φτιάχνει σκάλες, σκεπές, πόρτες και παράθυρα. Να γνωρίζει αν το έδαφος είναι σταθερό για να θεμελιώσει το σπίτι. Έπρεπε να είναι ικανός στις κοινωνικές επαφές για να κλείνει δουλειές και να αποπνέει εμπιστοσύνη.

Όσον αφορά την επαγγελματική εξέλιξη ο αρχάριος έκανε τον λασπά, μετά γίνονταν βοηθός του μάστορα δίνοντάς του πέτρες και μετά εσωτερικός μάστορας. Στο τέλος, αν τα κατάφερνε, γίνονταν εξωτερικός.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Ο πρωτομάστορας συμφωνούσε την κατασκευή του σπιτιού με την πήχυ ή με το μέτρο αργότερα. Η τιμή για τη σκεπή ήταν ξεχωριστή. Μόνο στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής η συμφωνία γινόταν σε είδος, κυρίως με λάδι, στη Θεσπρωτία (Τσιάμικο). Ρύθμιζαν και το θέμα του φαγητού και του καταλύματος. Η συμφωνία ήταν με "ξήψωμα" δηλαδή χωρίς φαγητό ή με τάισμα. Το αφε-

ντικό έπρεπε επίσης να εξασφαλίσει κατάλυμα για τους μαστόρους. Αυτό ήταν συνήθως μια καλύβα, μια αποθήκη ή το χαγιάτι της εκκλησίας. Αν ήταν με "ξήψωμα", κάποιος από την παρέα ή με τη σειρά αναλάμβανε το μαγείρεμα και το ζύμωμα του ψωμιού. Τα χρήματα οι μάστοροι τα μοιράζονταν εξ ίσου.

Η ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Αφού έσκαβαν τα θεμέλια, ο πρωτομάστορας στη γωνιά των θεμελίων έβαζε μια πέτρα πάνω στην οποία είχε σκαλίσει ένα σταυρό.

Το αφεντικό έσφαζε έναν κόκορα και με το αίμα του ράντιζε τα θεμέλια για γούρι. Σε κάποια γωνιά, μέσα στον τοίχο, έκρυβαν ένα μπουκάλι μέσα στο οποίο έβαζαν ένα χαρτί με ευχές ή τη διαθήκη.

Όταν τελείωναν και τη σκεπή, οι μάστοροι έβγαζαν και κουνούσαν άσπρα μαντίλια φωνάζοντας ευχές για το σπίτι και το αφεντικό. Στη συνέχεια προσέρχονταν οι συγγενείς και γείτονες φέρνοντας δώρα, τα οποία συνήθως ήταν πετσέτες, κάλτσες, χρήματα κ.ά.

Το αφεντικό στο τέλος έκανε τραπέζι στους μαστόρους για να φύγουν ευχαριστημένοι γιατί θεωρούσαν την ευχή των μα-

στόρων πολύ βαριά για την προκοπή του νεόχτιστου σπιτιού.

ΤΑ "ΚΟΥΔΑΡΙΤΙΚΑ" ΕΝΑΣ ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ανάγκη να επικοινωνούν χωρίς να τους αντιλαμβάνονται τα αφεντικά οδήγησε τους μαστόρους να αναπτύξουν έναν γλωσσικό κώδικα. Το αφεντικό λεγόταν μπαρός, ο παπάς τσιατούρης, η γυναίκα μπαρίνα, η κοπέλα αγκίδα, το φαγητό μάνεμα, τα χρήματα κράνια η δουλειά ράμπο κ.τ.λ.

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Οι μάστοροι κανόνιζαν τις δουλειές τους ώστε κοντά στο πανηγύρι του χωριού, στις 26 Ιουλίου όταν τιμάται η πολιούχος του η Αγία Παρασκευή, να έχουν επιστρέψει. Γίνονταν τότε μεγάλα γλέντια κι όλοι περηφανεύονταν για το πόσο καλά τα πήγαν στα ξένα.

Τον καιρό αυτό έπρεπε να βρίσκονται στο χωριό για να βοηθήσουν τις γυναίκες τους στις γεωργικές εργασίες: θερισμός, αλώνισμα κ.ά.

Αφήγηση:
Γιώργος και Νίκος Δαγκοβάνος
Συγγραφή Δημ. Τέλλης

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	.50
ΒΑΪΛΑ-ΛΑΒΔΑ ΒΑΣΩ	.50
ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	.25
ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ ΗΛΙΑΣ	.20
ΓΚΟΥΤΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ - ΦΡΑΝΤΖΗ ΛΑΜΙΑΣ	.15
ΓΚΟΥΤΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	.50
ΓΚΟΥΤΣΙΟΣ ΚΩΣΤΑΣ του ΑΡΓΥΡΗ	.20
ΖΗΚΑΣ ΑΝΤΩΝΗΣ του ΙΩΑΝΝΗ	.20
ΖΙΟΥΛΗ-ΚΑΤΣΩΡΗ ΚΑΤΙΑ	.20
ΖΙΟΥΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του ΛΑΖΑΡΟΥ	.10
ΖΟΥΚΑ ΚΑΣΙΑΝΗ	.20
ΚΑΡΑΜΠΙΝΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	.20
ΚΙΤΣΑΚΗ ΚΟΥΛΑ	.20
ΚΟΤΑΔΗΜΟΣ ΑΝΕΣΤΗΣ	.50
ΚΟΤΑΔΗΜΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	.20
ΚΟΤΑΔΗΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	.35
ΚΟΤΑΔΗΜΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ	.20
ΚΟΥΚΟΥΜΗ ΜΑΡΙΑΝΘΗ	
Εις μνήμη Αποστόλου και Αθανασίου Κουκούμη	.65
ΚΟΥΚΟΥΜΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	.5
ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ	.20
ΚΩΤΟΥΛΑ ΛΙΤΣΑ	.120
ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΛΕΛΑ	.20
ΜΠΑΛΑΟΥΡΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - ΓΕΡΜΑΝΙΑ	.20

ΝΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του ΠΑΝΤΕΛΗ	.20
ΝΑΚΟΥ ΑΡΕΤΗ του ΠΑΥΣΑΝΙΑ	.20
ΝΑΚΟΥ-ΜΑΝΤΖΑΦΟΥ ΓΙΟΥΛΑ	.20
ΝΤΙΝΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	.35
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	.20
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΛΕΚΟΣ	.20
ΠΑΣΙΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	.20
ΠΑΣΤΡΟΥΜΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	.20
ΠΑΣΤΡΟΥΜΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	.20
ΣΑΜΑΡΑΣ ΠΕΤΡΟΣ	.20
ΣΑΜΑΡΑΣ ΤΑΚΗΣ	.40
ΣΕΛΣΙΩΤΗ-ΚΑΡΒΕΛΑ ΕΛΕΝΗ	.20
ΣΙΑΦΗΣ ΑΛΕΞΗΣ του ΗΛΙΑ	.45
ΣΙΑΦΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	.20
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	.20
ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑΣ	.20
ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗ ΛΕΥΚΟΘΕΑ	.50
ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	.50
ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	.20
ΤΕΛΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του ΚΩΝ/ΝΟΥ	.20
ΤΕΛΛΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	.20
ΤΖΙΝΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ	.50
ΤΖΙΝΑΣ ΛΕΥΤΕΡΗΣ	.20
ΤΣΙΑΤΣΙΟΥ ΒΑΪΑ του ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ	.50
ΤΣΟΥΜΠΑΝΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ - ΑΜΕΡΙΚΗ	100 ΔΟΛ.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Βασιλόπιτα Κε-
ρασοβίτικη -
Κρεατόπιτα

Υλικά

1 κιλό αλεύρι.
1 1/2 κιλό κρέας
(χοιρινό, μοσχάρι,
προβατίνα, αρνί).
3 μεγάλα πράσα ή
1/2 κιλό.

Ένα φλυτζάνι τσα-
γιού τραχανά γλυ-
κό, αλάτι, πιπέρι κόκ-
κινο, ρίγανη, λάδι.

Εκτέλεση

Διαλέγουμε το κρέ-
ας που θέλουμε για την πίτα μας ή
βάζουμε και δυο κρέατα μαζί.

Βάζουμε το κρέας να βράσει με λί-
γο αλάτι και νερό να σκεπάζει το κρέ-
ας.

Όταν το κρέας βράσει το αφήνουμε
να κρυώσει και το κομματιάζουμε σε
μικρά κομματάκια και το αφήνουμε
στην άκρη.

Σε ένα τηγάνι ρίχνουμε λάδι 1/2 φλι-
τζάνι περίπου και τα πράσα ψιλοκομμέ-
να για πίτα· όταν τα πράσα μαραθούν
ρίχνουμε δυο φλυτζάνια ζουμί από το
κρέας, αλάτι, πιπέρι κόκκινο μπόλικο
και ρίγανη, σβήνουμε τη φωτιά και το
αφήνουμε το μίγμα στην άκρη.

Με τα τρία τέταρτα από το αλεύρι
ζυμώνουμε μια ζύμη μαλακιά και την

χωρίζουμε σε 10 μπαλάκια.

Ανοίγουμε 6 φύλλα και τα
ψήνουμε στο φούρνο ελα-
φριά ένα- ένα φύλλο, τα
αφήνουμε και αυτά στην
άκρη σκεπασμένα για να
μην ξεραθούν.

Στη συνέχεια λαδώνουμε
ένα ταψί σινί και ανοίγουμε-
το κάτω φύλλο που είναι
τρία μπαλάκια μαζί, τα το-
ποθετούμε το ένα πάνω
στο άλλο με λίγο λάδι ανά-
μεσα.

Όταν ανοίξουμε το κάτω
φύλλο το απλώνουμε στο
ταψί προσέχοντας να βγαίνει το φύλ-
λο από το σινί, στη συνέχεια ρίχνου-
με στο φύλλο, λίγο τραχανά, το ζου-
μί λίγο-λίγο και κρέας· με τον ίδιο
τρόπο στρώνουμε όλα τα φύλλα τα
ψημένα στο προτελευταίο φύλλο βά-
ζουμε τα σημάδια, που είναι ο σταυ-
ρός, το κλήμα, το στάχυ - το μαντρί -
ο τσάρκος, η φούρκα και φυσικά το
νόμισμα.

Τέλος ανοίγουμε και το τελευταίο
φύλλο, το βάζουμε και αυτό επάνω
στην πίτα μας, φτιάχνουμε τον κό-
θρο, ρίχνουμε λάδι και λίγο νερό και
ψήνουμε την πίτα στους 200 βαθ-
μούς.

Καλή Χρονιά - Χρόνια Πολλά
Ελένη Σιάφη

ΝΤΑΚΟΒΑΝΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΤΕΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Αναλαμβάνω

Φορολογικές Δηλώσεις, Βιβλία Εσόδων -
Εξόδων - Α.Π.Δ. (Οικονομικά Ένσημα)
Τηλ.: 210 - 86.22.211, 6978 - 896.021

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Χίου 14 - Περιστέρι, τηλ.: 210 - 57.39.804

Λ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΓΕΝΕΙΑΤΑΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Παναγή Τσαλδάρη & Ζήνωνος 1 - Περιστέρι

Τηλ. Ιατρείου: 210 - 57.42.295, 6973 - 029.101

ΚΡΑΣΙ - ΤΣΙΠΟΥΡΟ
ΚΤΗΜΑ ΤΖΙΝΑ

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ Π. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΤΗΛ.: 22310 - 79090
6973 608436

13ο ΧΛΜ ΛΑΜΙΑΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ ΛΑΜΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΦΡΑΣΑΡΗ

Την εποχή της Τουρκοκρατίας και ιδιαίτερα τον 18ο και 19ο αιώνα οι Τουρκαλβανοί ήταν ο φόβος και ο τρόμος των Ηπειρωτών. Σε κάθε ευκαιρία που παρουσιάζονταν λήστευαν ή οικειοποιούνταν τις περιουσίες των Ελλήνων, καταπατούσαν τους τουρκικούς νόμους και με τη βία αποκτούσαν δικαιώματα εις βάρος των Χριστιανών. Μια τέτοια περίπτωση αντιμετώπισε και το χωριό μας από τους Τουρκαλβανούς μπέηδες Μουαλή και Γιακούμπ από τη Φράσαρη Πρεμετής το 1833.

Το Κεράσοβο, για να γλιτώσει από τις ληστείες των Τουρκαλβανών, όπως είχε το δικαίωμα, ζήτησε από τον Τούρκο Αγά της περιοχής να το προστατέψει, καταβάλλοντας ένα ειδικό φόρο, το «Αγαλίκι», το οποίο ανέρχονταν σε 120 γρόσια το χρόνο. Αν μια περιοχή υπάγονταν στην προστασία κάποιου Αγά, δύσκολα οι ληστές αποτολμούσαν να τη βλάψουν. Μετά το 1830 όμως ο Σουλτάνος κατήργησε το μέτρο αυτό.

Δεν πέρασαν τρία χρόνια και εμφανίστηκαν στο Κεράσοβο οι Τουρκαλβανοί μπέηδες Μουαλής και Γιακούμπ από τη Φράσαρη Πρεμετής διεκδικώντας για τον εαυτό τους το «αγαλίκι» και μάλιστα όχι 120 γρόσια, όπως πλήρωναν στους Τούρκους, αλλά 1200!

Οι Κερασοβίτες αντέδρασαν με αγανάκτηση και απευθύνθηκαν στον Τούρκο Γενικό Διοικητή Μοναστηρίου, όπου και υπάγονταν η Νομαρχία Ιωαννίνων. Αυτός, Μαχμούτ Μουσταφάς ονομάζονταν, στέλνει το 1833 (1249 τουρκική-μουσουλμανική χρονολογία) φερμάνι στον Διοικητή Ιωαννίνων, με το οποίο τον διατάζει μέσω του Κατή (ιεροδικαστή) Κόνιτσας να απαγορεύσει στους Αλβανούς μπέηδες να εισπράξουν το «αγαλίκι».

Μετά απ' αυτή την εξέλιξη το Κεράσοβο ησύχασε για 20 περίπου χρόνια. Το 1862 όμως, εκμεταλλευόμενοι την ευκαιρία, διότι οι Τούρκοι αντιμετώπιζαν προβλήματα με την Κρητική επανάσταση, επανήλθαν οι μπέηδες από τη Φράσαρη και απαίτησαν όχι «αγαλίκι» αλλά το ένα τρίτο της γεωργικής παραγωγής των Κερασοβιτών. Οι πρόγονοί μας απευθύνθηκαν τώρα στον ίδιο τον Σουλτάνο, ο οποίος διέταξε να παραπεμφθεί η υπόθεση στα

πολιτικά δικαστήρια. Παρά τις δίκαιες αποφάσεις των δικαστηρίων οι Τουρκαλβανοί με διωγμούς, φυλακίσεις και βασανιστήρια καταπίεζαν τους Κερασοβίτες και άρπαζαν τη γεωργική τους παραγωγή.

Στα δικαστήρια της εποχής οι Κερασοβίτες πρόγονοί μας πιστοποιούσαν με διάφορα πειστήρια ότι το χωριό ήταν κεφαλοχώρι και όχι τσιφλίκι, πράγμα που, σύμφωνα με τους Τουρκικούς νόμους, οι κάτοικοί του ήταν κύριοι της περιουσίας τους και τη μόνη υποχρέωση που είχαν ήταν να πληρώνουν στους Τούρκους κατακτητές το γεώμορον (φόρος).

Παραθέτουμε εδώ το πρωτότυπο έγγραφο:

ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ (ΚΟΝΙΤΣΗΣ)

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ

Εκ των άρτι εκ της δουλείας ανακουψάντων 436 χωρίων του νομού Ιωαννίνων – 46 ανήκουσι τω Δημοσίω (Ιμπλιάκια) 228 εις ορισμένους ιδιοκτήτας (τα τσιφλίκια) και 162 εισίν κεφαλοχώρια ήτοι ανήκουσι κατά κατοχήν και κυριότητα εις τους κατοίκους εκάστου των χωρίων τούτων -. Το Κεράσοβον από αμνημονεύτων χρόνων εις την κατηγορίαν των κεφαλοχωρίων υπαγόμενον πριν ή εισαχθή ο οργανισμός του Δεφτερχανέ ήτοι του κτηματολογίου και πριν ή η εισπραξις των παρά της Πύλης εισπραττομένων φόρων (βεργίου) ανατεθή εις ειδικούς υπαλλήλους κατέβαλλεν παν ότι ως φόρος ελογίζετο εις τους Σιπαχήδες, οίτινες δεν ήσαν τιμαριώται κατά την ακριβή σημασίαν της λέξεως, διότι ουδέποτε εχορηγήθη αυτοίς παρά της Πύλης δικαίωμά τι ιδιοκτησίας επί των γαιών, αλλά στρατιωτικά, ως ειπείν, τάγματα υποχρεούμενα να στρατεύουν εις την πρόσκλησιν της Πύλης και λαμβάνοντα επί τούτω αντί μισσού την ισόβιον εισπραξιν των δεκάτων. Το σύστημα τούτων Σιπαχήδων καταργήθη καθ' ολοκληρίαν κατά το 1844. Οι κάτοικοι όμως διαφόρων χωρίων, εν οίς και το Κεράσοβον προς απόκρουσιν επιδρομέων, οίτινες το πλείστον ήσαν Αλβανοί και άλλων ατάκτων κακοποιών στοιχειών, κύριον και σύνηθες επάγγελμα εχόντων την λεηλασίαν του προϊόντος των μόχθων και ιδρώτων των

Χριστιανών, ήσαν ηναγκασμένοι να εκλιπαρώσι την προστασίαν ισχυρού τινος Οθωμανού Μπέη ή Αγά, προς ον, ίνα προφυλάττη αυτόαξυ από διαρπαγών και κακώσεων ορισμένων εήσιον επίδομα, Αγαλίκι ονομαζόμενον κατέβαλλον. Δια της αργυρωνήτου ταύτης προστασίας, άμα ως εγένετο γνωστόν, ότι χωρίον τι εμποστατεύτο υπό ορμισμένου Μπέη ή Αγά δεν απετόλμων τα άτακτα και αρπακτικά σίφη να διαρπάζωσι και κακοποιώσι τους ουτωσί προστατευομένους χριστιανούς. Το Κεράσοβον επλήρωνε δι' Αγαλίκι γρόσια 120 ετησίως μέχρι του 1830, όποτε λόγω της γενικεύσεως εν τε τη Μακεδονία και Ηπείρω του καταθλιπτικού και προσθέτου τούτου φόρου εξεδόθη αυτοκρατορικός ιραδές και την ισονομίαν μεταξύ των υπηκόων επιβάλλων. Δεν παρήλθον όμως ούτε τρία έτη από της εκδόσεως του ανωτέρω ιραδέ και ενεφαίσθησαν εις το Κεράσοβον Μπέηδες εκ Φράσαρης της Πρεμετής Μουαλής και Γιακούμπ το όνομα, οίτινες απήτησαν να καταβληθή αυτοίς ο καταργηθείς φόρος (το αγαλίκι) ηυξημένος από 120 εις 1200 γρόσια, τουθ' όπερ οι Κερασοβίται διαρρήδη αποκρούσαντες ανηνέχθησαν προς τον Γενικόν Διοικητήν Μοναστηρίου εις την δικαιοδοσίαν του οποίου υπήγετο τότε η Νομαρχία Ιωαννίνων. Ο Διοικητής ούτος Μαχμούτ Μουσταφάς δια του υπό Τουρκικήν χρονολ. 1249 φερμανίου, όπερ έχει η Κοινότης Κερασόβου εις χείρας αυτής, διατάσσει τον Διοικητήν Ιωαννίνων να συμμορφωθή προς τον ανωτέρω καταργητικόν του φόρου τούτου Σουλτανικόν Ιραδέν. Συνεπεία τούτων και της σταλείσης τότε διαταγής προς τον Ιεροδίκην (κατήν) Κόνιτσης εξεδόθη υπό Τουρκικήν χρονολογίαν 1257 δικαστική απόφασις απαγορεύουσα εις τους ανωτέρω επιδρομείς Αλβανούς Μπέηδες την εισπραξιν του καταργηθέντος φόρου (αγαλίκι). Και απέσχον μεν τότε ούτοι επί έτη πολλά από πάσης καταπίεσεως των κατοίκων του Κερασόβου, αλλ' υπό της γονιμότητος του Κερασόβου κεντριζόμενοι προσεδόκων τον εύθετον χρόνον, ίνα εμπήξωσιν εις το σώμα των Κερασοβιτών τους γαμψούς αρπακτικούς όνουχας αυτών. Κατά το 1862 εξερράγη η Κρητική επανάστασις, ήτις το μεν, την όλην Τουρκικήν, ιδία δε την εν Ηπείρω εις

Αλβανούς Μουσουλμάνους ανατεθειμένην διοίκησιν, ανεστάτωσε το δε εις μέγιστον βαθμόν των Μουσουλμάνων και δη των Αλβανών τον φανατισμόν εξήψεν. Εκ της περιστάσεως ταύτης επωφεληθέντες οι ειρημένοι Μπέηδες το πρώτον τότε άνευ τίτλου και άνευ δικαιώματος τινος ηξίωσαν αυθαιρέτως όπως οι κάτοικοι του Κερασόβου καταβάλωσιν ουχί το ευτελές ποσόν, όπερ παρ' αυτών αγαλίκι κατεβάλλετο, αλλά το τρίτον των παραγομένων καρπών. Τας παραλόγους και αυθαιρέτους ταύτας αξιώσεις των Μπέηδων τούτων οι Κερασοβίται δι' υπομνήματος, προς τον ανώτατον άρχοντα καταείλαντες εξητήσαντο την ανόρθωσιν των ποδοπατουμένων δικαιωμάτων αυτών. Ο Σουλτάνος λαβών υπ' όψιν τα εύλογα και δίκαια παράπονα των Κερασοβιτών διέταξε να παραπεμφθή η υπόθεσις εις τα πολιτικά δικαστήρια, «ίνα εξετασθή το δίκαιον και εφαρμοσθή αυτό». Έκτοτε δε χρονολογούνται οι δικαστικοί, κρατεροί αλλ' έντιμοι, αγώνες των Κερασοβιτών κατά των σφετεριστών της ατομικής περιουσίας μη δυνηθέντων παρ' όλον το ξεχαρβάλωμα της Τουρκικής Διοικήσεως και Δικαιοσύνης να θέσωσιν οριστικόν και ανενόχλητον τον πόδα επί του χωρίου τούτου καθόσον παρ' όλην την ζωηράν προθυμίαν και την ενδόμυχον διάθεσιν των Τούρκων δικαστών προς εξυπηρέτησιν αθεμίτων συμφερόντων των ομοθρήσκων αυτών δεν κατωρθώθη να παραγνωρισθώσι και ποδοπατηθώσι τα αναμφισβήτητα και ολοφάνερα δικαιώματα των κατοίκων του Κερασόβου και εκδοθή απόφασις δικαστική επιδικάζουσα την νομήν και κυριότητα του Κερασόβου, εις τους Αλβανούς, Μπέηδες, μεθ' ών οι Κερασοβίται εν διαρκεί παλιρροία και αμπώτιδι, ούτως ειπείν, διετέλουν. Οι ευθείς δικασταί αυστηρώς και αμερολήπτως κρίνοντες το δίκαιον εις τους κατοίκους του Κερασόβου απένεμον, οι εξηχρειωμένοι όμως διοικητικοί υπάλληλοι και διάφορα αστυνομικά όργανα, εξ Αλβανών Οθωμανών αποτελούμενα, τας υπέρ του Κερασόβου ευνοϊκάς και δικαίας αποφάσεις εις νεκρόν γράμμα μετάβαλλον, αρνούμενοι να εκτελέσωσι ταύτας. Τουναντίον δε διά απηνών διωγμών, διά φυλακίσεων και δαρμών, καταπιέζοντες τους Κερασοβίτες διήρπαζον ενίοτε τους καρπούς και εις τους Αλβανούς Μπέηδες παρέδιδον. Η

τοιαύτη δε των διοικητικών Αρχών έκνομος και αυθαίρετος επέμβασις κατάδηλος γίνεται εκ των διαφόρων διαταγών των Υποδιοικητών (Καϊμακάμιδων) Κονίτσης προς τα υπ' αυτούς Αστυνομικά όργανα εντελλομένων όπως δια της βίας (τζεμπριέ) λάβωσι παρά των Κερασοβιτών γεώμορον.

Την απροσμάχητον των ανωτέρω αλήθειαν η κοινότης Κερασόβου στηρίζει επί των αμέσως παρακατιόν εκτεθειμένων γεγονότων και των διαφόρων επισήμων εγγράφων: 1) εν τω γενικώ κτηματολογίω της Κωνσταντινοπόλεως εν τω οποίω εισί καταγεγραμμένα πάντα τα εν Τουρκία κτήματα συμφώνως προς τον δημοσιευθέντα το 1277 περί απογραφής κτημάτων ιραδέν συνεπεία του οποίου εγένετο καθ' όλην την Τουρκίαν απογραφήν των κατοίκων και των κτημάτων (Οθ. Κωθ' Νικολ. 707) ως και κατά την επ' εσχάτων γενομένη καταγραφήν, το Κεράσοβον αναγράφεται ως Κεφαλοχώρι (Καριέ) και ουχί ως Τσιφλίκι.

2) Είκοσι δύο (22) όλα κεφαλοχώρια της Επαρχίας Κονίτσης εν τω μέσω των οποίω κείται το Κεράσοβον υπέγραψεν και σφράγισαν πιστοποιητικόν έχον αυτολεξεί ούτω: Οι υποφαινόμενοι δηλοποιούμεν εν καθαρώ συνειδότι ότι από τους πατέρας μας και άλλους μεγαλειτέρους μας εις την ηλικίαν από πεντήκοντα χρόνους, ότι το Κεράσοβον είναι κεφαλοχώρι από παλαιόν καιρόν και έδιδον εις τους Μπέηδες μόνον το αγαλίκι και ούτω καθώς γνωρίζομεν μαρτυρούμεν εν Θεοφοβία και υποφαινόμεθα.

Τη 17 Φεβρουαρίου 1859 Κόνιτσα. Έπονται: αι υπογραφαί και σφραγίδες των χωρίων Μόλιστα, Σταρίστανη, Καστάνιανη, Μπλίζδιανη, Κάντσικο, Σέλτσι, Βούρμπιανη, Πυρσόγιαννη, Ζέρμα, Παλαιοσέλι, Αρμάτοβον, Πάδες, Φούρκα, Γκρίζμπιανη.

Δια του πιστοποιητικού τούτου όπερ κατέχει το Κεράσοβον αποδεικνύεται ότι τούτο ήτο ανέκαθεν κεφαλοχώρι ουδέποτε δε Τσιφλίκι. Το έγγραφον τούτο εξεδόθη συνεπεία διαταγής της Τουρκικής Κυβερνήσεως και καθ' ον χρόνον επεκρέματο επί κεφαλών των υπογραψάντων και σφραγισάντων αυτό, δίκην σπάθης Δαμοκλέους, το για τ α γ ά ν ι του Αλβανού, αλλ' οι περίοικοι μη δυνάμενοι να καταπνί-

ξωσι την φωνήν της συνειδήσεώς των ουδόλως επποήθησαν και εγγράφως εβεβαίωσαν την αλήθειαν ήτοι ότι το Κεράσοβον ήτο Κεφαλοχώρι και ουχί Τσιφλίκι. Το πιστοποιητικόν τούτο και μόνον είναι πλέον ή επαρκές, όπως καταδείξη ότι οι Μπέηδες Αλβανοί οι παριστάμενοι ως ιδιοκτήται ουδέν επί του Κερασόβου δικαίωμα ιδιοκτησίας έχουσιν ο δε ισχυρισμός των, ότι τα δικαιώματα αυτών εισί προγενέστερα του ανωτέρω πιστοποιητικού ανεπέριστος τυγχάνει καθ' όσον ουδόλως ούτοι αποδεικνύουσιν, ότι η επί του Κερασόβου κυριότης αυτών βασιζεται επί ενός των τρόπων κτήσεως και κυριότητος των αναγραφομένων εν τω Οθωμανικώ Νόμω.

3) Τα εν τοις χερσί των Κερασοβιτών πολυάριθμα ταπιά τα εκδοθέντα παρά των Σπαχήδων, δικαιουμένων να δίδωσι τότε τίτλους ιδιοκτησίας δι' ων αποδεικνύεται, ότι τα εν τω Κερασόβω και τη περιφερεία αυτού αγροτικά και αστικά κτήματα ανήκον κατά κυριότητα εις τους Κερασοβίτας, τούθ' όπερ δεν ήθελε συμβή εάν το Κεράσοβον ήτο Τσιφλίκι, ανήκον εις τους Αλβανούς Μπέηδες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα έγγραφα αυτά βρέθηκαν το 1938 στο Εφετείο Κέρκυρας και εκδόθηκαν σε βιβλίο με την επιμέλεια του συγχωριανού μας αείμνηστου Αρχιμανδρίτη Στέφανου Φωτιάδη (Τζιόλα).

Τέλος ευχαριστώ θερμά την κυρία Κούλα Βασίλη Κιτσάκη που με έφερε σε επαφή με τα έγγραφα αυτά.

Στα επόμενα περιοδικά θα δημοσιευτούν και άλλα αποσπάσματα.

ΤΕΛΟΣ Α' ΜΕΡΟΥΣ

Δημ. Τέλλης

● Με τη ματιά του χθες, με τη συμμετοχή του σήμερα και με την ελπίδα του αύριο.

● Το «ΚΕΡΑΣΟΒΟ», ο καθρέπτης της περιοχής του Σμόλικα.

Τα τσίπουρα ετοιμάζονται και σε λίγο θα είναι έτοιμα, για να μας συντροφεύουν όλο το χρόνο στις εκδηλώσεις και τα ανταμώματά μας.